

Әл-Фараби атындағы Қазақ Ұлттық университеті
Химия және химиялық технология факультеті
Органикалық заттар, табиғи қосылыстар мен полимерлер химиясы
және технологиясы кафедрасы

12 - дәріс

**Медициналық бұйымдарды өндірудің заманауи
әдісі - селективті лазерлік агломерация**

«6B07201 – Фармацевтикалық өндіріс технологиясы»
білім беру бағдарламасы

Рахметуллаева Райхан Кулымбетовна, х.ғ.к., қауым.профессор

Мақсаты:

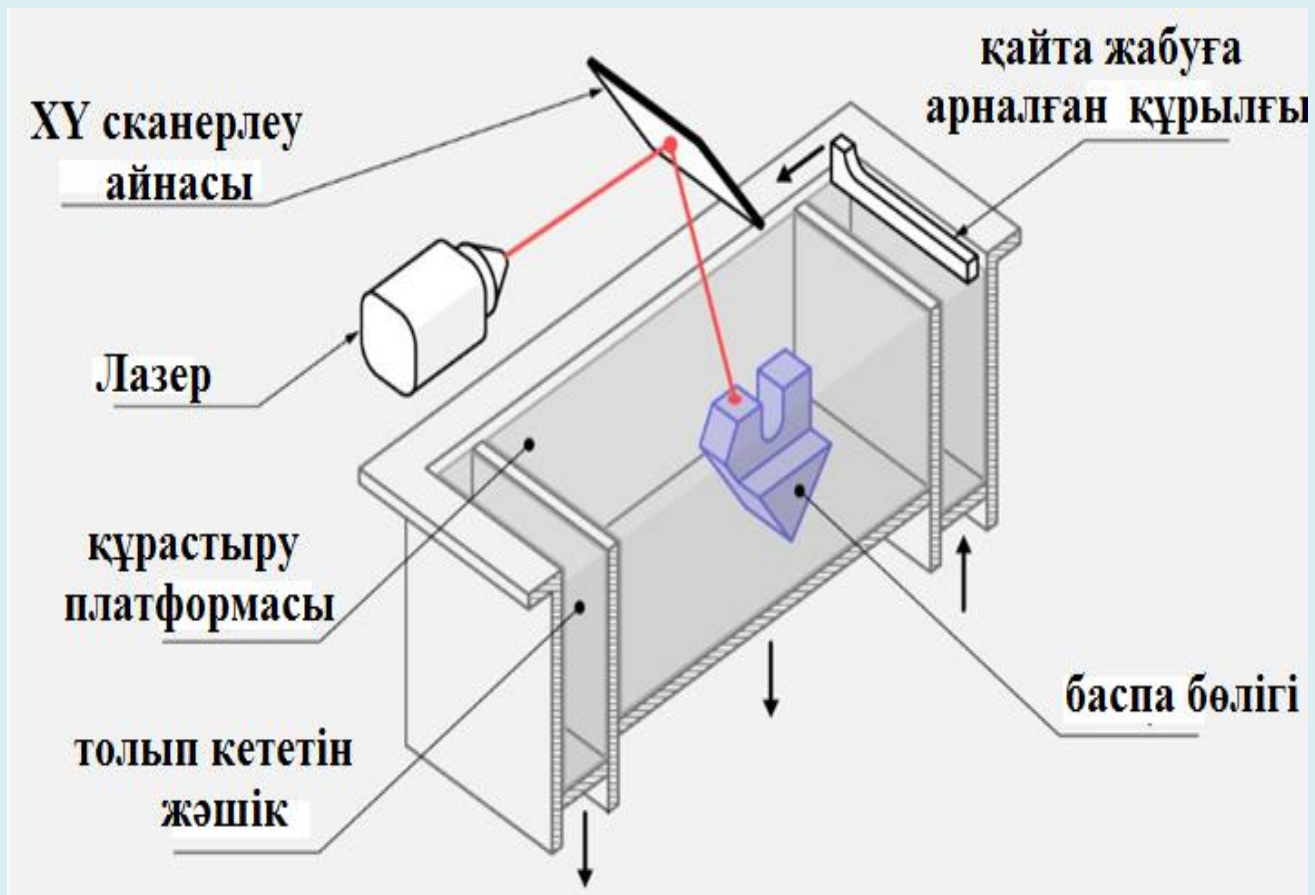
Селективті лазерлік агломерация (SLS) әдісінің ерекшеліктерін, негізгі түрлерін және қолдану мүмкіндіктерін анықтау.

Жоспары:

- SLS әдісінің негіздері;
- SLS әдісінің жұмыс принциптері, құрылымы, негізгі түрлері және олардың медициналық бұйым жасаудағы рөлі.

Селективті лазерлік агломерация (SLS) – ұнтақты қорытпалар тобына жататын аддитивті өндіріс процесі. SLS 3D басып шығаруда лазер полимер ұнтағының бөлшектерін таңдамалы түрде біріктіреді, оларды біріктіреді және бөлік қабатын қабат-қабат жасайды.

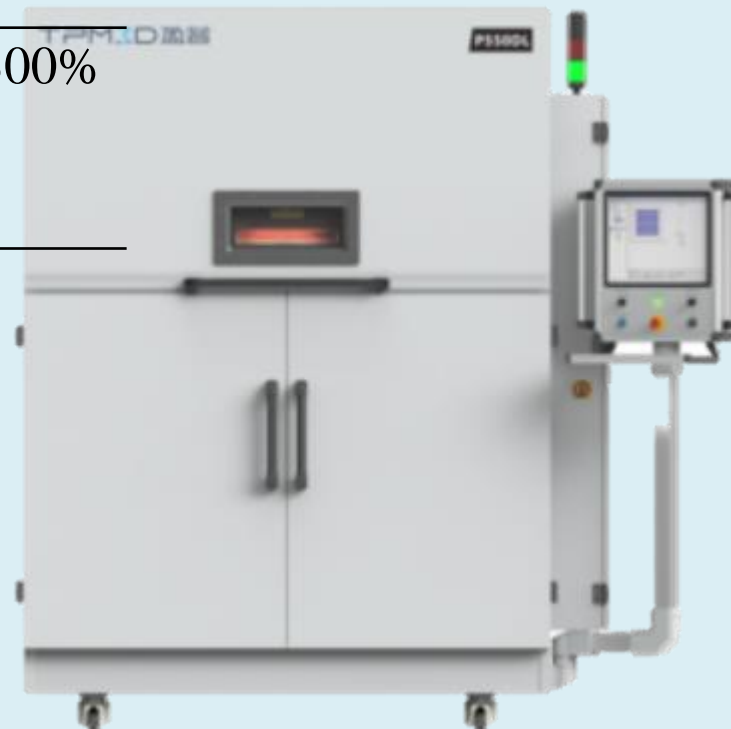

SLS негізгі сипаттамалары

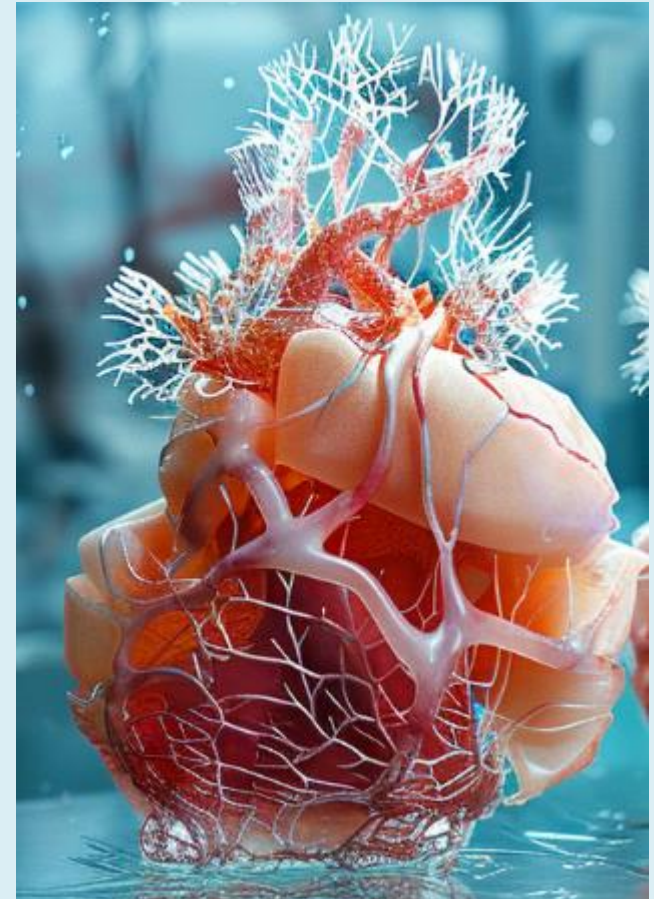
X-Y бағыты   **Z бағыты**   **PA12 көлемі**

Предел прочности	48 МПа	42 МПа	35–55 МПа
Модуль растяжения	1650 МПа	1650 МПа	1270–2600 МПа
Относительное удлинение при разрыве	18%	4%	120–300%

SLS негізгі сипаттамалары

Материалдар	Термопласттар (нейлон)
Размердің дәлдігі	$\pm 0,3\%$ (төменгі шегі $\pm 0,3$ мм)
Әдеттегі құрастыру өлшемі	300 x 300 x 300 мм (до 750 x 550 x 550 мм)
Қабаттың жалпы қалыңдығы	100–120 мкм
Қолдау	Керек емес

Материал

Сипаттамасы

Полиамид 12 (ПА 12)

- + Жақсы механикалық қасиеттер
- + Жақсы химиялық төзімділік
- Күңгірт, кедір-бұдыр бет

Полиамид 11 (ПА 11)

- + Толық изотропты поведение
- + Жоғары серпімділік

Алюминий толтырғышы бар
нейлон (алюминид)

- + Металлдық көрініс
- + Жоғары қаттылық

Шыны толтырылған нейлон
Стеклонаполненный нейлон
(РА-GF)

- + Жоғары қаттылық
- + Тозуға және температураға жоғары төзімділік
- Анизотропты поведение

Көміртекті талшықпен
толтырылған нейлон (РА-FR)

- + Тамаша қаттылық
  - + Салмақ пен күш арақатынасы жоғары
  - Жоғары анизотропия
-

+	-
<p>SLS бөліктері жақсы изотропты механикалық қасиеттерге ие, бұл оларды функционалды бөлшектер мен прототиптер үшін өте қолайлы етеді.</p> <p>SLS қолдауды қажет етпейді, сондықтан күрделі геометриялық құрылымдарды оңай жасауға болады.</p> <p>SLS өндіріс мүмкіндіктері шағын және орта сериялы өндіріс үшін тамаша</p>	<p>Қазіргі уақытта тек өнеркәсіптік SLS жүйелері кеңінен қол жетімді, сондықтан жеткізу уақыттары FDM және SLA сияқты басқа 3D басып шығару технологияларына қарағанда ұзағырақ.</p> <p>SLS бөліктерінің беткі қабаты және ішкі кеуектілігі бар, олар тегіс бет немесе су өткізбейтін болуы қажет болса, кейінгі өңдеуді қажет етуі мүмкін.</p> <p>Үлкен тегіс беттер мен кішкентай тесіктерді SLS көмегімен дәл басып шығару мүмкін емес, өйткені олар майысқан және шамадан тыс тоқырауға бейім.</p>

Металдық пеш

Артықшылығы	Кемшілігі
<p>Дәстүрлі өндіріс әдістерін қолдану арқылы жасауға болмайтын геометриялық күрделі тапсырыс бойынша жасалған бөлшектерді шығара алады.</p> <p>Салмақ пен құрамдас бөліктердің жалпы санын азайту кезінде олардың өнімділігін арттыру үшін бөлшектерді топологиялық оңтайландыруға болады.</p> <p>Тамаша физикалық қасиеттер және материалдардың қолжетімді ассортименті, соның ішінде металл суперқорытпалар сияқты өңдеу қиын материалдар.</p>	<p>Металл 3D басып шығарумен байланысты материал мен өндіріс шығындары жоғары, сондықтан бұл технологиялар дәстүрлі әдістермен оңай шығарылатын бөлшектерге жарамайды.</p> <p>Металл 3D басып шығару жүйелерінің құрастыру өлшемі шектеулі, өйткені нақты өндіріс шарттары мен процесті бақылау қажет..</p>

Қорытынды

- ✓ SLSпринтинг әдісінің негіздерімен таныстыңыздар. SLA әдісі медициналық бұйымдар жасауда жаңа технологиялық жетістіктерге қол жеткізуде маңызды орын алады.
- ✓ SLS әдісінің құрылымы мен жұмыс принциптерін түсіну арқылы күрделі тіндер мен мүшелерді дәл және тиімді өндіру мүмкіндіктері кеңейеді, бұл медицинада жеке емдеу әдістерін жетілдіруге үлкен үлес қосады.

Дәріс мазмұны бойынша әдебиет:

Негізгі:

1 Полимерные композиционные материалы: структура, свойства, технология. Под.редакцией Берлина А.А. – СПб., Изд-во «Профессия», 2008. – 560с.

2 Производство изделий из полимерных материалов [Текст] : учеб. пособие / В. К. Крыжановский, М. А. Кербер, В. В. Бурлов и др. ; под общ. ред. В. К. Крыжановский. - СПб. : Профессия, 2008. – 460

Қосымша:

1 Ергожин, Е. Е. Композиционные полимеры многофункционального назначения на основе термоэластопластов [Текст] : монография / Ин-т хим. наук им. А. Б. Бектурова, 2012. – 279

Ғаламтор көздері:

химические журналы: <http://www.abc.chemistry.bsu.by/current/default.htm>

книги по химии: <http://www.knigka.info/category/himikal>

базы данных: <http://www.ineos.ac.ru/rus/home.html>

Поисковые системы: <http://elibrary.ru/defaultx.asp>

<http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed>

**Назарларыңызға
рахмет**